

PFAS-aanvulling Nota Bodembeheer Gemeente Kerkrade

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Op 08 juli 2019 is het 'Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie' (PFAS = Poly- en perfluoralkylstoffen) van kracht geworden en op 28 november 2019 is een vernieuwde versie van kracht geworden. In dit handelingskader is onder meer vastgelegd dat grond en baggerspecie op PFAS moeten worden onderzocht voordat hergebruik plaatsvindt. Eén van de aanbevelingen van het tijdelijk handelingskader (THK) is dat gemeenten hun bodemkwaliteitskaart voor PFAS moeten aanpassen. Op 02 juli 2020 is het THK nog eens aangepast waarbij de Achtergrondwaarden zijn verhoogd.

Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente Kerkrade, in samenwerking met de regiogemeenten Heerlen, Landgraaf en Brunssum haar bestaande bodemkwaliteitskaart ("Regionale bodemkwaliteitskaart, gemeenten Brunssum, Kerkrade en Landgraaf", Oranjewoud, nr. 242460, revisie 01, d.d. 21-03-2013) aangevuld met PFAS. Het resultaat is beschreven in het rapport "Actualisatie bodemkwaliteitskaart met PFAS Regio Parkstad: gemeente Kerkrade" (opgesteld door Sweco, d.d. 16 juni 2020, rapportnummer SWNL0262416).

In het voorliggende document is vastgelegd op welke wijze de 'Nota Bodembeheer Gemeente Kerkrade' van 30 maart 2016 (NBB Kerkrade), moet worden aangevuld met PFAS.

1.2 Ruimtelijke afbakening beheergebied

De gemeente Kerkrade maakt deel uit van de regio Parkstad Limburg. Het beheergebied is ongewijzigd ten opzichte van de NBB Kerkrade en bestaat uit het grondgebied van de 4 voormalige mijnbouwgemeenten; Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf.

1.3 Vaststelling en geldigheid

Via een wijziging van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk, artikel 44, lid 3) heeft het college van B&W tijdelijk (vanaf 18 december 2019 en tot 1 januari 2021) de bevoegdheid om, in plaats van de gemeenteraad, het lokale beleid voor PFAS vast te stellen.

De vaststelling vindt plaats bij besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het is hierbij niet verplicht om bij de voorbereiding van het besluit gebruik te maken van de uniforme openbare procedure (afdeling 3.4 Awb). Het vaststellen van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeleid gebeurt d.m.v. een beleidsregel (art. 4:81 Awb). Dit besluit staat niet open voor beroep (artikel 8:3 Awb).

Deze beleidsnota, inclusief de bijlagen treden in werking een week nadat de bestuurlijke vaststelling is gepubliceerd. De geldigheidsduur van deze PFAS-aanvulling Nota Bodembeheer (NBB-PFAS Kerkrade) bedraagt maximaal 10 jaar. Dit is vastgelegd in artikel 53 van het Besluit bodemkwaliteit.

De actualiteit van een bodemkwaliteitskaart en de noodzaak tot herziening worden, conform de Richtlijn Bodemkwaliteitskaarten, ambtelijk met enige regelmaat getoetst. Na herziening dient de bodemkwaliteitskaart opnieuw beleidsmatig te worden vastgesteld. Ook in het geval dat er echter geen wijzigingen in de bodemkwaliteitskaart optreden moet deze periodiek (eens per 5 jaar) opnieuw beleidsmatig worden vastgesteld.

2 Bodemkwaliteit PFAS

2.1 Bestaande en aanvullende bodemkwaliteitskaart

De gemeente Kerkrade heeft de bestaande bodemkwaliteitskaart ("Regionale bodemkwaliteitskaart, gemeenten Brunssum, Kerkrade en Landgraaf", Oranjewoud, nr. 242460, revisie 01, d.d. 21-03-2013) die tegelijk met de NBB Kerkrade in 2016 is vastgesteld, aangevuld met PFAS op basis van onderzoek en de rapportage "Actualisatie bodemkwaliteitskaart voor PFAS", Subtitel "Regio Parkstad: gemeente Kerkrade"; Sweco; Projectnr. 371786; Referentienr. SWNL0262416; Datum 16-06-2020.

2.2 Toepassingseisen PFAS

Op basis van de resultaten van het onderzoek naar PFAS:

- Gelden de in Tabel 1 opgenomen gehalten als kwaliteit voor PFAS van de vrijkomende grond/mijnsteen uit de betreffende zone. Of de bodemkwaliteitskaart als milieuverklaring kan worden gebruikt moet via een vooronderzoek overeenkomstig de NEN5725 worden aangetoond: Toetsing gebruik bodemkwaliteitskaarten bij te ontgraven grond en het toepassen van grond.
- Is er geen reden aan te nemen dat binnen Mijneengebieden andere PFAS-gehalten aanwezig zijn dan er buiten, en worden dezelfde gehalten gehanteerd.
- Gelden in aanvulling op het bestaande beleid (NBB Kerkrade) de toepassingseisen voor gebiedseigen PFAS-houdende grond/mijnsteen en baggerspecie in genoemde zone.

Tabel 1: Kwaliteit PFAS (in µg/kg ds) en Toepassingseis voor toepassen gebiedseigen grond/mijnsteen en baggerspecie per zone

Zone	Toepassingseis bestaande BKK	Kwaliteit PFOS o.b.v. BKK	Kwaliteit PFOA o.b.v. BKK	Toepassingseis PFAS2)
1: Bovengrond wonen	Wonen en LMW1)	0,38	0,23	Maximale toepassingsnormen THK4)
2: Bovengrond AW2000	AW2000 en LMW1)	0,38	0,23	Voorlopige achtergrondwaarden THK3)
3: Ondergrond AW2000	AW2000 en LMW1)	0,19	0,15	Voorlopige achtergrondwaarden THK3)
Mijnsteengebied (0-0,5 m-mv)	Functiegericht	0,38	0,23	Functiegericht
Mijnsteengebied (0,5-2 m-mv)	Functiegericht	0,19	0,15	Functiegericht
Gbg5)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

1) Wonen (Maximale Waarde Wonen), AW2000 (Achtergrondwaarde) en LMW (Lokale Maximale Waarde)

2) Op basis van de bodemkwaliteitskaart of een andere geldige milieuhygiënische verklaring

3) ≤ 1,9 PFOA en 1,4 overige PFAS (THK vanaf 2-7-2020)

4) ≤ 7,0 PFOA en 3,0 overige PFAS

5) Binnen het beheergebied ligt geen Grondwaterbeschermingsgebied (Gbg)

Omdat binnen Kerkrade via gebiedsspecifiek beleid is vastgesteld dat mijnsteen als grond mag worden gezien, geldt de NBB-PFAS Kerkrade voor grond, mijnsteen en mengsels van beide, dit conform de vigerende NBB Kerkrade.

Bij het van kracht worden van het Definitief Handelingskader (DHK) voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie, zullen de normen voor de definitieve Achtergrondwaarden en Maximale toepassingsnormen automatisch die van de voorlopige Achtergrondwaarden en Maximale Toepassingsnormen uit het Tijdelijk Handelingskader (THK) in Tabel 1 vervangen.

2.3 Uitgesloten situaties

De bodemkwaliteitskaart voor PFAS geldt niet voor de in bijlage 2 van dit document opgenomen locaties en activiteiten. Deze worden als mogelijk verdacht op PFAS beschouwd. Ook geldt de bodemkwaliteitskaart PFAS en deze NBB-PFAS Kerkrade niet voor de situaties waarvoor de bestaande NBB Kerkrade ook niet van toepassing is.

Indien uit het vooronderzoek conform NEN5725 volgt dat de locatie mogelijk PFAS-verdacht is, dan dient de stofgroep PFAS (lijst van 30 cf. THK, zie bijlage 3) aan de onderzoekparameters te worden toegevoegd. Voor niet-verdachte locaties geldt de bodemkwaliteitskaart PFAS als bewijsmiddel.

Toepassen van grond/mijnsteen in oppervlaktewater is niet toegestaan. Op basis van het THK geldt voor het toepassen onder oppervlaktewater vooralsnog de bepalingsgrens van 0,1 µg/kg ds als norm.

3 Grondverzet binnen het beheergebied

Voor de gemeente Kerkrade is reeds een beheergebied aangewezen (zie Figuur 1, blz. 5, NBB Kerkrade). In aanvulling op de bestaande regels voor overige stoffen die in het bestaande beleid zijn opgenomen geldt voor PFAS houdende grond/mijnsteen die afkomstig is uit het beheergebied de toepassingseisen voor PFAS als opgenomen in Tabel 1 van dit document.

De bodemkwaliteitskaart kan als bewijsmiddel voor PFAS worden gebruikt voor grondverzet binnen het beheergebied, volgens de voorwaarden die zijn opgenomen in de vigerende NBB Kerkrade.

4 Grond van buiten het beheergebied

Voor grond van buiten het beheergebied gelden in aanvulling op de bestaande regels voor overige stoffen die in het bestaande beleid zijn opgenomen de voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS als norm (met uitzondering van de gevoelige toepassingen waarvoor in het THK een norm van 0,1 µg/kg ds is opgenomen). De gehalten dienen te worden aangetoond met een geldig milieuhygiënische verklaring conform het Besluit bodemkwaliteit.

5 Tot slot

De beleidsregels voor PFAS gelden bovenop de beleidsregels uit de vigerende NBB Kerkrade. Voor grondverzet op basis van de bodemkwaliteitskaart is een vooronderzoek conform de NEN5725 verplicht. Omdat in de praktijk verschillende talen en afkortingen voor PFAS-stoffen worden gebruikt is als ondersteuning in Bijlage 3 een tabel met een overzicht hiervan opgenomen.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders in zijn vergadering van 22 september 2020.

Het college, de secretaris,

dr. T.P. Dassen-Housen HJM Coumans MPM

Bijlage 1 bodemkwaliteitskaart PFAS (separaat document zie pdf)

Bijlage 2 Verdachte locaties en activiteiten PFAS (separaat document zie pdf)

Bijlage 3 Afkortingenlijst PFAS (separaat document zie pdf)